

Planter, Grise, Kvæg

Smitteforsøg med gulrust i hvedesorter 2025

Se resultater fra markforsøg med kunstig smitte med 3 gulrustracer i hvede ved AU. Resultater fra forsøg i væksthuse med to nye smitteracer fra sæsonen 2025 forventes klar midt i august.

Analyse

10. juli 2025

Der er udført et forsøg med kunstig smitte med 3 gulrustracer ved Aarhus Universitet (AU), Flakkebjerg. Forsøgene blev anlagt i efteråret 2024 og smittet med tre nye racer medio april 2025, før der blev observeret naturligt forekommende gulrust. Der blev anvendt to nye racer indenfor PstS10 gruppen, der udgør op mod 80 procent af den nuværende europæiske (og danske) gulrustpopulation samt en PstS15 race, som har en meget anderledes virulensprofil, og fortsat er relativ sjælden i Danmark. Tilsvarende forsøg med svenske sorter er tillige udført i samarbejde med Jordbruksverket i Sverige, og disse resultater ses også i tabel 1.

Sorternes modtagelighed for den nye race, som bl.a. angriber Guinness og den anden nye race med Yr15-virulens, som blev fundet mange steder i Danmark og i en række andre europæiske lande i maj-juni i år, kan derfor ikke udledes af tabel 1.

Da Yr15-resistens er ganske udbredt i både danske og europæiske hvedesorter, forventes især den nye Yr15-race at få relativ stor betydning for risikoen for gulrust i 2026. I løbet af juli og 1. halvdel af august bliver der gennemført supplerende forsøg med småplanter i væksthushuset ved AU, Flakkebjerg, med henblik på at identificere sorter, der er modtagelige overfor de to nye racer, som hidtil er fundet i vækstsæsonen 2025.

I tabel 1 ses resultaterne af smitte med de hidtidige 3 smitteracer:

- Sorter markeret med grønt havde ingen angreb
- Sorter med gult havde svage angreb
- Sorter med orange og rødt markerer en del eller meget gulrust.

Det fremgår, at der i de dyrkede sorter i Danmark kun er fundet meget lidt gulrust i de undersøgte sorter.

I september vil de nye grupperinger af kornsorternes modtagelighed for forskellige svampesygdomme være opdateret i Sortinfo på baggrund af året bedømmelser i observationsparceller, smitteforsøg mv. Resultaterne i tabel 1 samt de kommende resultater fra igangværende forsøg i væksthushuset med de nye smitteracer fra 2025 vil også indgå, når sorterne grupperes for modtagelighed overfor gulrust.

Forsøgene er gennemført med støtte fra [Planteafgiftsfonden](#) (danske sorter) og Jordbruksverket (svenske sorter) af medarbejdere ved [Det Globale Rustcenter](#) under ledelse af Mogens Støvring Hovmøller, Aarhus Universitet. Samtlige resultater fra projektet under Planteafgiftsfonden er tilgængelige på [projektets hjemmeside](#) ved AU, og de svenske resultater bliver tillige formidlet via Jordbruksverket.

Tabel 1. Gulrust, procent dækning på sorter af vinterhvede i smitteforsøg med tre gulrustracer.

Gennemsnit af 3 gentagelser og 3 bedømmelsestider i juni 2025. Grand total angiver det gennemsnitlige angreb på tværs af sorter for den enkelte race.

sort	Land/type	Gulrust racer (foreløbige navne)		
		PstS10-"Kask"	PstS10-"KWS Extase"	PstS15
Ambition	Check	4,78	30,28	48,61
Benchmark	Check	14,72	27,92	48,61
Oakley	Check	26,67	37,50	33,89
Cortez	Check (Yr15)	0,34	0,01	0,02
Bohr	DK	0	0	0
Champion	DK	0,01	0	0,00
Guinness	DK	0	0,002	1,79
Kubik	DK	0	0,79	1,25
Kvium	DK	0,02	0	0
KWS Brise	DK	0,01	0,48	3,89
KWS Danicum	DK	0	0	0
KWS Dawsum	DK	0,001	0	0
KWS Extase	DK	0,04	0,58	1,58
KWS Scope	DK	0,00	0,002	0,01
LG Initial	DK	0,00	0	0
LG Rebellion	DK	0,00	0,06	0

sort	Land/type	Gulrust racer (foreløbige navne)		
		PstS10-"Kask"	PstS10-"KWS Extase"	PstS15
NOS Bullseye	DK	0	0	0
NOS Medley	DK	0,002	0,001	0
Pacman	DK	0	0	0
Pondus	DK	0	0	0
RGT Hexton	DK	0,31	0,00	0
Sj S0423	DK	0,01	0,03	0,002
Sj S0543	DK	0	0	0
Chevignon	SE	0,14	2,94	0,86
Etana	SE	0,00	0,01	0,17
Fenomen	SE	0	0	0
Informer	SE	0,00	0	0,001
Jonas	SE	0,04	1,08	0,30
Kask	SE	1,29	0,01	0,09
Kebne (SJ S0596)	SE	0,00	0,00	0
LG Optimist	SE	0	1,41	0,81
LM 18186	SE	1,33	0,01	0,03

sort	Land/type	Gulrust racer (foreløbige navne)		
		PstS10-"Kask"	PstS10-"KWS Extase"	PstS15
Lykke	SE	7,22	0,01	0,86
Majken	SE	0	0	0,24
Nord 21/242	SE	0	0,01	0
Prinz	SE	0,11	0	0
RGT Marstrand	SE	0,03	0,90	0,48
RGT Saki	SE	0	0	0
SU Horizon	SE	0	2,67	1,90
SU Hyvega (H)	SE	6,44	0,12	0,16
SU Joran	SE	0,30	0,02	0,001
SY Revolution	SE	0,04	0,01	0,00
Thalamus	SE	11,11	0,02	0,52
Grand total	-	1,74	2,29	3,40

Tabel 1. Gulrust, procent dækning på sorter af vinterhvede i smitteforsøg med tre gulrustracer.

Medforfatter: Mogens Støvring Hovmøller, Aarhus Universitet, Flakkebjerg.

Emneord

Hvede

Svampesygdomme, planter

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent

SEGES Innovation P/S

gcn@seges.dk

+45 2028 2695

Støttet af

Planteafgiftsfonden

Publiceret: 10. juli 2025

Opdateret: 10. juli 2025

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk